

**Átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatok 2023. évi ellátásáról**

TOLD

*„A család formálja legjobban a gyereket.
Ha egy család jó állapotban van, akkor
ellensúlyként tud megjeleníteni a környezeti
hatásokkal szemben.”*

(Vekerdy Tamás)

1. Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi beszámoló tartalmi követelményét a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése szerint az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni ellátásokkal, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja az önkormányzat.

2. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Told község Hajdú-Bihar Megyében, a berettyóújfalui kistérségben, a román határ közelében található.

A település állandó lakosainak száma 2023. január 1. napján 392 fő volt.

A népesség korcsoportonkénti megoszlása a következő:

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen:
<i>0-3 éves</i>	13	12	25
<i>4-7 éves</i>	22	17	39
<i>8-14 éves</i>	18	21	39
<i>15-18 éves</i>	9	9	18
<i>19-62 éves</i>	119	106	225
<i>63-100 éves</i>	25	21	46
Összesen:	206	186	392

Az átfogó értékelés szerinti 0-18 éves korú gyermekek száma 121 fő, amely a lakónépesség 30,9 %-a.

Az óvodás korú gyermekek száma 20 fő, mely a lakónépesség 5,01 % -a, az iskoláskorú gyermekek száma 39 fő, mely a lakónépesség 10 %-a.

A település minden tekintetben hátrányos helyzetű, az ország egyik legszegényebb települése. Nagyon magas a munkanélküliség, és a szegénység. A településen élők 80 %-a foglalkoztatást helyettesítő támogatásból, közfoglalkoztatásból, GYES-ből és családi pótlékból él. Ennek oka lehet, hogy Told zsáktelepülés, ezért a közlekedés távolabbi városokba nem megoldott, közelben pedig nincs gyár vagy munkahely, ami foglalkoztatni tudná az embereket.

A falu lakóinak többsége halmozottan hátrányos helyzetű. Ez főleg az alacsony képzettségben, és foglalkoztatásban mutatkozik meg. A nagyfokú munkanélküliség miatt a családok többsége súlyos megélhetési zavarokkal küzd. A településen sok az egyedül élő kisnyugdíjas, illetve alacsony jövedelemből élő többgyermekes családok.

TOLD

A családok nagy része még az alapvető élelmiszereket, tűzrevalót sem tudja megvenni, a gyermekek ruházkodása hiányos. A lakosság nagy részének az iskolázottsága alacsony. Sajnos az általános iskolába járó gyermekek közül sokan nem vesznek részt rendszeresen az iskolai órákon, hiányzásuk magas óraszámot tesz ki.

A településen a roma lakosok száma magas, integrációjuk kedvező.

A települési önkormányzat az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújt a rászorulóknak részére, életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi törvény XXXI. törvény 14. §-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket az önkormányzat rendeletben szabályozta. E szabályokat Told Község Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatások és ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete tartalmazza. A rendelet nem tartalmazza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályait, mivel azt teljes körűen a Gyvt. szabályozza. A rendeletben szabályozott ellátásokról, illetve a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról a jegyző dönt.

3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek,
- ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság a kérelem benyújtásának napjától kerül megállapításra. A jogosultság időtartama 1 év, további jogosultság megállapításához új kérelmet kell benyújtani.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, valamint november 1-jén fennállt, 6000 Ft, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6500 Ft összegű pénzbeli támogatásra jogosult.

A településen 2023. évben 75 gyermek esetében állapítottak meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó jogosultságot. Hátrányos helyzetű gyermek száma 71 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 2 fő a településen.

2023-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:

	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	összes kifizetés
2023. augusztus	75 fő	486 000 Ft
2023. november	75 fő	486 000 Ft
ÖSSZESEN		972 000 Ft

TOLD

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény elutasítására 2023-ban nem került sor.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű szociális pénzellátásban részesül. 2023. évben Told településen kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására nem került sor.

3.2. A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

A települési önkormányzat segítséget ad a rászorulóknak, pénzbeli ellátások és természetbeni juttatások formájában, egészségügyi állapotukból, családi krízishelyzetekből vagy lakásfenntartási gondokból adódó nehézségeik megoldásában, kiadáskompenzáló támogatások nyújtásával.

Told Község Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatások és ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható gyermekek ellátásával, nevelésével összefüggésben évente egyszer iskoláztatási támogatásra az a gyermek, tanuló, vagy hallgató, aki legalább egy éve toldi állandó lakos, vagy Toldon tartózkodási hellyel rendelkezik.

A támogatás összege

- óvodába járó gyermek esetén 10.000 Ft,
- általános iskolába járó tanuló esetén 20.000 Ft,
- középfokú oktatási-nevelési intézménybe járó tanuló és felsőfokú oktatási intézménybe járó hallgató esetén 30.000 Ft.

Az Önkormányzat 2023. évben az óvodás, iskoláskorú és felsőfokú tanulmányokat folytató gyermekek részére, összesen 76 fő számára nyújtott támogatást összesen 1.510.000.- Ft összegben. Ez a támogatás nagyban elősegítette a családok gyermekei számára az iskolakezdést.

Élelmiszercsomag osztására EU Pályázat keretében 2023-ban nem került sor.

3.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Told Község Önkormányzata az óvodai ellátást a Biharkeresztesi Szivárvány Óvoda és Bölcsőde tagóvodájaként biztosítja. Az intézmény fenntartója az Óvodai Társulás.

A településen általános iskola nincs, így az általános iskolai korosztályú diákok Biharkeresztesen a Biharkeresztesi Bocskai István Általános Iskolában tanulnak, valamint szintén Biharkeresztesen, de az egyházi fenntartású Gárdonyi Zoltán Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulói. Az általános iskolás gyermekek Volán busszal járnak Biharkeresztesre iskolába.

Valamennyi intézményben megoldott a gyermekek étkeztetése, külső szolgáltató biztosítja az étkeztetést. Minden szolgáltatónál lehetőség van diétás étkeztetés megrendelésére is.

Az intézményi étkeztetés statisztikai adatai az intézményfenntartók által adott információk szerint az alábbiak szerint alakultak:

3.3.1. Óvodás gyermekek

A Biharkeresztesi Szivárvány Óvoda és Bölcsőde Toldi Tagóvodájába 20 gyermek jár.

Ebből:

Térítésmentesen étkezik:	20 fő
50%-os térítési díjat fizet:	0 fő
Teljes térítési díjat fizet:	0 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	19 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	19 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:	0 fő

3.3.2. Általános iskolás gyermekek

Az általános iskolás gyermekek Volán busszal járnak Biharkeresztesre iskolába.

Az iskolások száma: 39 fő.

A Biharkeresztesi Bocskai István Általános Iskolába Biharkeresztesre 38 tanuló jár.

TOLD

Ebből:

Egész napos oktatásban részesülők	33 fő
Összesen étkezik	37 fő
Térítésmentesen étkezik	32 fő
50%-os térítési díjat fizet	5 fő
Teljes térítési díjat fizet	0 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	32 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek száma	27 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	7 fő

A Gárdonyi Zoltán Református Általános Iskola és AMI tanulója 1 gyermek Toldról.

Ebből:

Egész napos oktatásban részesülők	1 fő
Összesen étkezik	1 fő
Térítésmentesen étkezik	1 fő
50%-os térítési díjat fizet	0 fő
Teljes térítési díjat fizet	0 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	1 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek száma	0 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0 fő

2016-tól a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, amelyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetésben (ősz, téli, tavaszi, nyári) igénybe vevők száma:

SZÜNIDEI GYERMEKÉTKEZTETÉS	IGÉNYBE VEVŐK SZÁMA
2023. tavaszi	21 fő
2023. nyári	48 fő

TOLD

2023. őszi	35 fő
2023. téli	35 fő

Az ebédet a Sörpark Kft.-től vásárolta a toldi önkormányzat. Az étel kiosztásában 2 fő segédkezett. Az ebédet ételhordóba vitték el, és otthon fogyasztották el.

3.4. A felügyeleti szervek által gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés tapasztalatai, ellenőrzés alkalmával tett megállapítások

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró vármegyei kormányhivatal ellenőrzési jogkörében legalább négyévenként ellenőrzi a települési önkormányzat jegyzője hatósági tevékenységének jogszerűségét.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. §-a szerinti ellenőrzésre Told település tekintetében utoljára 2019-ben került sor. Az ellenőrzési időszak 2018. január 1. - 2018. december 31. közötti időszak volt.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya Szociális és Gyámügyi Osztályának vonatkozó eljárásrendje alapján az ellenőrzésről jelentés tervezetett készített, melyet megküldött részünkre. Az intézkedési terv alapján a javítások megtörténtek, melyet az ügyintéző alkalmaz. A jelentés tervezet segítséget nyújtott a további munkánk során.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A Gyvt. 94. § (1)-(2) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, az önkormányzat területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A települési önkormányzat a Gyvt-ben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, továbbá szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

TOLD

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

4.1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

Told Község Önkormányzata a Szociális és Gyermekjóléti Társulás fenntartásában működő Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézmények által biztosítja a településen a Család- és gyermekjóléti szolgálat működtetését. A feladatellátás 0,6%-ban 1 fő családsegítővel történik. A családsegítő képesítése megfelel az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben foglalt követelményeknek.

A Gyermekjóléti Szolgálat egy az önkormányzat által felújított épületben kap helyet. Az egyik helység irodaként, interjúszobaként működik. Várakozásra, a családok fogadására, az alternatív nappali ellátás biztosítására alkalmas helység áll rendelkezésre. Az iroda számítógéppel, telefonnal, fénymásolóval, nyomtatóval felszerelt.

A Gyermekjóléti Szolgálat a működése során felmerülő problémákat igyekszik hatékonyan megoldani.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata:

Fő feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében történő preventív tevékenység, amely lehetővé teszi a gyermeket veszélyeztető okok feltárását, a veszélyeztetettség időben történő felismerését. A családokkal való rendszeres kapcsolattartás ügyfélfogadással és családgondozás keretében valósul meg.

A családot tájékoztatjuk a szolgálat feltételeiről, tartalmáról, a gyermekek jogairól a szülői kötelezettségről, a vezetendő nyilvántartásról, adatlapokról.

A családsegítő szociális segítő tevékenységet folytat, életvezetési tanácsadást nyújt, cél a családoknál az adósságok megszüntetése, az elmaradt köztartozás rendezése. Annak érdekében, hogy a szülők nagyobb figyelmet fordítsanak a gyermekek testi-lelki- értelmi-érzelmi fejlődésére, rendszeresen látogatja a gondozásban részesülő gyermekeket és

TOLD

családokat. Családlátogatás alkalmával felhívjuk a szülők figyelmét a tinédzsereket veszélyeztető tényezőkre (drog, alkohol, dohányzás).

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A veszélyeztetettség megelőzésének a feladatait kell meghatározni, illetve a már kialakult veszélyhelyzet mielőbbi megszüntetését megoldani.

A szolgáltatás kiterjed a településen élő bármely gyermekre, a gyermekek minden korosztályára, figyelembe véve a szükségleteket és a veszélyek teljes körét. Az ellátások igénybevétele önkéntes és ingyenes. A törvényben meghatározott esetekben (Gyvt. 39 – 40. §.) a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője kötelezhető az együttműködésre.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében történő preventív tevékenység, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását, a veszélyeztetettség időben történő felismerését. A prevenciós feladat mindazon szakemberek együttes munkáját igényli, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. Ha a maga területén mindenki ellátja a feladatát, akkor nagyban segíti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját.

A családsegítés a szociális, mentálhigiénés problémák, vagy krízishelyzetben segítségre szoruló családok, személyek számára az ehhez vezető okok megszüntetésére, megelőzésére, életvezetési képesség megőrzésére nyújtott komplex szolgáltatás, mely keretében ellátott feladataink:

- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,
- tanácsadás, hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a kialakult veszélyeztetettségi okok feltárása, családgondozás, esetszembeszélesek, ezek megoldására javaslat készítése,
- az észlelő- és jelzőrendszer működtetése,
- környezettanulmányok készítése,
- segítő megbeszélések.

Kiemelten nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a munkatársak tájékozódjanak az ellátási területükön élő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek étkeztetésének biztosításáról és tanulmányaik teljesítéséről.

A településen Falu- és Tanyagondnoki Szolgálat működik, mely szolgáltatás igénybevételéhez gyakran hozzásegítjük a klienseinket problémáik elintézésében (gyógyszerkiváltás, orvosi ellátáshoz való hozzájutás).

4.1.1. Alapellátásban részesülők száma

Alapellátás keretén belül 6 gyermeket gondozunk, mely korcsoportonkénti megosztásban a következőképp alakult:

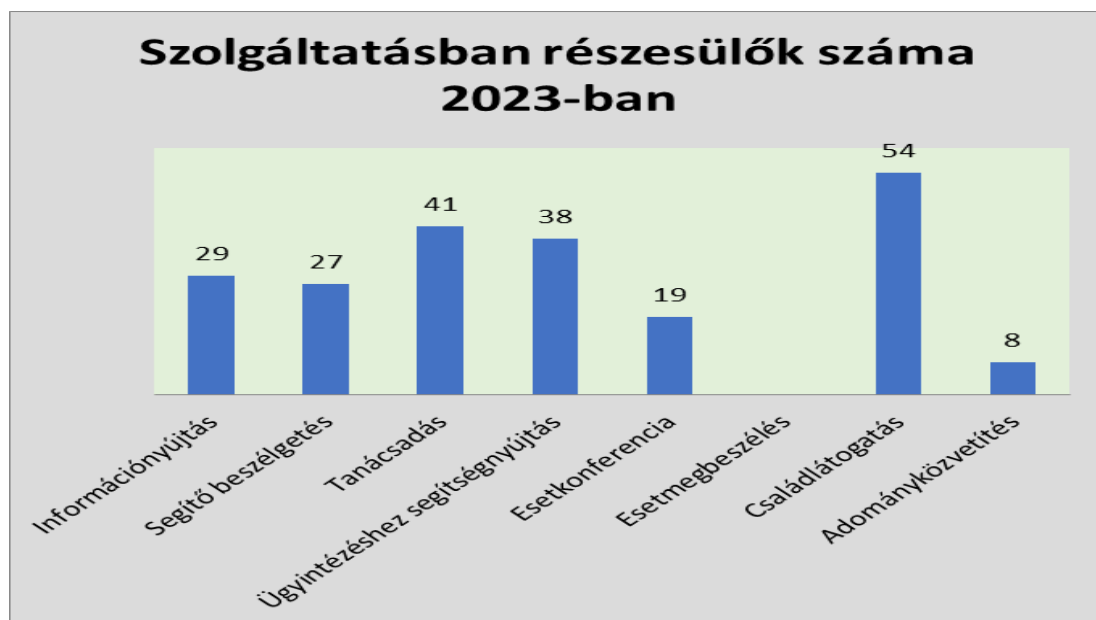
ÉLETKOR	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves
GONDOZOTTAK SZÁMA	2 gyermek	2 gyermek	1 gyermek	1 gyermek

Az érintett családok száma 2023-ban 4 család volt.

TOLD

A településről ismeretlen helyre távozott 2 alapellátás keretén belül gondozott család 4 érintett gyermekkel jelzésünket a rendőrség fele megtették kiskorú veszélyeztetettsége miatt.

Tanácsadás, információnyújtás keretében történő ellátást, egyszeri alkalommal 19 fő igényelt. Többségében a szülő (törvényes képviselő), vagy a kiskorú szülővel közösen kereste fel szolgálatunkat, 9 érintett gyermek esetében más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ide átirányított eset alapján történt a kapcsolatfelvétel.

A szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma a kezelt probléma típusa szerint:

KEZELT PROBLÉMA	SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐ KISKORÚAK SZÁMA
Gyermeknevelési	2
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	1
Családi konfliktus	2
Szülők vagy a család életvitele	2
Családon belüli bántalmazás	1
Elhanyagolás	5
Egyéb	1

Az adatok halmozott adatok, mivel egy családnál több probléma is jelen van.

4.1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását. A munkatársak célja, hogy minél több, gyermekeket érintő problémát derítsenek fel a településen, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogad, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz. Az intézmény fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket és segíti őt problémája megoldásában.

A veszélyeztetett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint:

VESZÉLYEZTETETTSÉG FŐ OKA	GYEREKEK SZÁMA
<i>nevelési probléma</i>	3
<i>szülők, család életvitele:</i>	2
<i>családi konfliktus</i>	2
<i>gyermek családon belüli bántalmazása</i>	3
<i>gyermek elhanyagolása</i>	3
<i>elégtelen lakáskörülmények</i>	4
<i>kilakoltatás veszélye</i>	3
<i>tankötelezettség elmulasztása</i>	1
<i>magatartás- vagy tanulási zavar</i>	2

Azoknál a családoknál, ahol az alapellátás keretében történő családgondozás nem vezetett eredményre, ott a kk. gyermekek fokozottabb ellenőrzése és odafigyelése érdekében a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Berettyóújfalui Járási Hivatala Gyámügyi Osztálya védelembe vette a kiskorúakat. Gondozásuk az esetmenedzser által elkészített egyéni-gondozási tervben megfelelően történik, melyben meghatározásra kerülnek a szülő- és gyermek azon feladatai, melyek a kk. veszélyeztettségének megszüntetéséhez vezetnek.

TOLD

A **védelembbe vett gyermekek** száma tavalyi évben összesen 7 gyermek volt, ami 7 családot érintett. A védelembbe vételekre a tavalyi évben azért került sor, mert nem voltak megfelelőek a lakhatási körülmények, a szülő saját felelősségre haza hozta gyermekét a kórházból, illetve a korábbi évben védelembbe került gyermekek védelembbe vételének fenntartását javasolta szolgálatunk.

A védelembbe vett kiskorú gyermekek gondozása a Bihari Szociális Szolgáltató Központ feladatkörébe tartozik, a családsegítő az esetmenedzser által elkészített egyéni-gondozási tervben meghatározott feladatokkal vesz részt a gyermekek gondozásában, a veszélyeztettség okainak megszüntetésében.

A védelembbe vétel jogosultságát a Gyámügyi Osztály évente felülvizsgálja.

Az eseti gyám egyedileg meghatározott ügyben jogosult a képviseletre. Ez esetben a családi pótlék 100%-át 6 hónapig az eseti gyám veszi fel, és azt a családdal együtt a pénzfelhasználási tervben foglaltak szerint költi el. Toldon a 2023. évben egy család sem volt eseti gyámság alatt.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel. Az ideiglenes hatályú elhelyezést az illetékes gyámhivatal az elrendelését követő 30 napon belül felülvizsgálja. 2023-ban nem került sor ideiglenes hatályú elhelyezésére.

4.1.3. Várandós anyák gondozása

A településen 2023. évben 10 fő várandós anya volt. Velük folyamatos volt a kapcsolattartás. 7 gyermek egészségesen megszületett, halva születés nem volt. A védőnő folyamatosan tartja az érintett családokkal a kapcsolatot. A gondozottak rendszeresen jártak ellenőrzésekre, szakorvosi ellátásra, minden esetben együttműködőek voltak.

A kötelező otthoni ellátási feladatok - mint az újszülöttek, a veszélyeztetettek, a várandósok - ellátása meghatározott ütemezés szerint történtek. 2023-ban egyetlen egy gyerek vagy egyetlen egy család ellátásának visszautasítására sem került sor.

Átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2023. évi ellátásáról

TOLD

Toldon az orvosi rendelő felújítása miatt szünetelt a helyben történő orvosi ellátás. A védőnői tanácsadások közül csak a várandósgondozást lehetett helyben ellátni az épület átalakítása miatt, a csecsemők és kisgyermekek védőnői ellátása Biharkeresztesen történt. A Biharkeresztesre történő beszállításról Told Község Falugondnoki Szolgálat gondoskodott.

2023. évben a védőnői szolgálat által gondozottak száma:

	Gondozott családok	2023 évben született újszülöttek száma	ebből koraszülöttek száma	0-11 hó gyerekek	12-36 hó gyerekek	3-6 év gyerekek	6-16 intézménybe nem járó (akik még nem kezdték meg az első osztályt)
<i>Told</i>	26	7	5	7	7	31	0

	Gondozott családok	Családok által gondozott 0-6 évesek összesen	Veszélyeztetettként nyilvántartott 0-6 éves gyermekeket gondozó családok száma összesen	A veszélyeztetettekből	
				Egészségügyi ok miatt	Szociális, egészségügyi+ szociális ok miatt
<i>Told</i>	26	48	14	4	18

Gyermekvédelmi céllal történt több alkalommal családlátogatás iskolai, lakossági jelzés, családgondozói észlelés, lakásváltozás, családszerkezeti változás miatti. Emellett minden egyes látogatás során nem csupán a gyerekek és a várandósok aktuális egészségi állapotáról tájékoztak, hanem minden gondozási tevékenység szoros kapcsolatban van a lakókörnyezetükkel és a családok életminőségével, anyagi helyzetükkel.

A védőnő tevékenysége során elengedhetetlen az oktató-nevelői tevékenység (személyes kapcsolat által nyújtott egészségügyi, táplálási, gondozási, nevelési javaslatok), mely pozitív javulást jelenthet a gondozott családok életében.

TOLD

A szakellátást végző területi kórháztól egyszer érkezett jelzés, arra vonatkozóan, hogy orvosi tanács ellenére a szülő haza vitte volna a gyermeket a gyógyulási folyamat befejezése előtt. Ebben az esetben megtörtént a védelembe vétel is.

A kapcsolattartás a családokkal legnagyobb részben személyesen történik, ezek a személyes találkozások a családok otthonában végzett családlátogatáskor és a védőnői tanácsadóban történő tanácsadások alkalmával valósulnak meg. A pandémia idején a miniszteri rendelkezéseknek megfelelően át kellett alakítani a kapcsolattartási módjaikat. Belépett a távkonzultáció módszere, ez elsősorban telefonos kapcsolattartást jelent a területükön, de az online kapcsolatok módszerével is élni tudnak. A fentiekben leírt kapcsolattartási mód áthozódott 2023-ra is, sőt bevált módszerré vált. A családok egyre többet élnek a telefonos segítségkérés lehetőségével. Ez számunkra is egy gyors információszerzési lehetőség. Nagyon sok gondot okoz viszont az, hogy a megadott telefonszámok, SIM kártyák nagyon gyorsan cserélődnek. Az informatikai fejlődésnek köszönhetően, a családok nagyrésze rendelkezik internet elérési lehetőséggel, így azon keresztül elérjük egymást.

4.1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása:

Annak érdekében, hogy az átmeneti nevelésben lévő gyerekek minél hamarabb visszakerülhessenek otthonukba, a családtagokkal fokozott az együttműködés, a velük folytatott szociális munka kiemelt jelentőségű. 2023-ban nem került haza gondozásra.

4.1.5. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A jelzőrendszer helyi szinten megfelelően működik. A felmerülő gondokról igyekszünk egymást értesíteni, és arra törekszünk, hogy a problémák mihamarabb megoldódjanak. A hatékony munkavégzés feltétele a kölcsönös információ átadás. A védőnővel, az iskolával, és az óvodával folyamatosan kapcsolatban állunk. Az iskolai hiányzások száma nem nőtt számottevően, azonban egyre több a magatartásbeli probléma a tanköteles gyermekek körében.

Komoly ellenállással találjuk szemben magunkat akkor, amikor egy problémás család sziklaszilárdan ragaszkodik az eddigi életviteléhez, és nagyon nehezen akar változtatni az eddigi, gyermekeit elhanyagoló magatartásán. A gyermekek érdekében végzett munka eredményessége nagymértékben a család szociokulturális háttérének függvénye.

TOLD

A jelzőrendszer tagjai 35 esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (halmozott adat):

JELZŐRENDSZERI TAG	JELZÉSEK SZÁMA
egészségügyi szolgáltató - védőnő	6
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltató - család- és gyermekjóléti központ	4
Járási Hivatal Gyámhivatala	0
Köznevelési intézmény	23
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	1
Állampolgár	1

A jelzés számából jól látszik, a szülők nem veszik komolyan a tankötelezettséget, még akkor sem, ha szabálysértési eljárás indul ellenük, és pénzbírságot kapnak. A szülő következetes nevelési hiányából adódnak az iskolai magatartási problémák. Az elmúlt évben 3 alkalommal jelzett a területileg illetékes Berettyóújfalui Gróf Tisza István kórház, hogy a szülő saját felelősségre haza hozta gyermekét a kórházból, a kezelés befejezése előtt.

4.2. A gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását, életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést azok részére kell megszervezni, akik családban élnek, de akiknek a szülei, nevelői, gondozói, a munkavégzésük, a munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt a napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül, vagy akinek a

TOLD

szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Biharkeresztesi Szivárvány Óvoda és Bölcsőde Toldi Tagóvodája biztosítja. Az Toldi tagóvoda 1 csoporttal működő 25 férőhelyes intézmény.

év	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladatellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	HH gyermekek száma	HHH gyermekek száma
2023.	1	25	1	27	21	0

A nevelési év során az óvodába járó gyermekek száma minimális eltérést mutat, főként költözések miatt.

Az intézményben nem tapasztaltak anyagi, jogi, párkapcsolati, bántalmazásra utaló jeleket egészségügyi veszélyeztetettséget, egyéb problémákat. A gyermekjóléti szolgálat felé az elmúlt évben nem jeleztek.

Gyermekvédelmi feladatok megoldásának céljából nem volt indokolt külső szakemberek bevonása. Elsősorban a gyermekek egyéni képességeinek felzárkóztatásához, fejlesztéséhez szükséges a külső partnerek segítsége, támogatása.

Az intézményben van külön gyermekvédelemmel megbízott kollega, ezen kívül valamennyi óvodapedagógus feladata a gyermekvédelem, intézményünkben a gyermekvédelmi feladatokat, az intézmények közötti kapcsolattartást gyermekvédelmi felelős látja el.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének megállapításai

A felügyeleti szervek a gyámhatósági és gyermekvédelmi területen végzett munkát folyamatosan ellenőrzik. Ezen területen szakmai konzultációk vannak és a munkavégzés során szerzett tapasztalatok megbeszélése is folyamatos.

A Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézményekben 2022-ben került sor ellenőrzésre. Az ellenőrzés során az intézmény rendeltetésszerű működését veszélyeztető hiányosságokat nem tapasztaltak. A kötelezően vezetendő dokumentumok, ellátotti anyagok és alkalmazási iratok esetében feltárt hiányosságok pótlása, javítása megtörtént. Elismerésre méltónak ítélték, hogy az intézménynél nem jelentős a fluktuáció, a dolgozók tekintetében megtartó erővel bír.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A jogalkalmazás során továbbiakban is törekedni kell az új, valamint módosuló jogszabályok magas szintű elsajátítására, továbbá arra, hogy változó jogszabályi környezetben mindig naprakészen, pontos információkkal rendelkezünk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról.

A jelzőrendszer tagjainak beszámolói is rámutatnak, hogy a családok anyagi helyzetének továbbra is fennálló problémái, a megélhetési gondok, kilátástalanság, negatívan befolyásolják életkörülményeiket.

A gyermekek életszínvonalának javítását, testi, lelki, szellemi szükségleteik minél magasabb szinten történő kielégítését a jelzőrendszeri tagok által kínált lehetőségek kihasználásával, a személyes gondoskodás különböző formáit nyújtó szolgáltatások működési feltételeinek folyamatos biztosításával, illetve saját intézményünk kapacitásainak mozgósításával valósíthatjuk meg.

A problémákkal küzdő gyermekek hatékony segítése a normakövető viselkedés elsajátításával, felelősségtudatuk növelésével, közösségbe való beilleszkedéshez szükséges készségek kialakításával valósulhat meg. A település önkormányzatának dolgozóival, az óvodával, civil szervezetekkel (Igazgyöngy Alapítvány, Máltai Szeretetszolgálat), rendőrséggel és az egészségügyi szakemberekkel történő egyre szélesebb körű együttműködés elérése is ezt a célt szolgálja.

Szabadidős, prevenciós célú tevékenységek folyamatos megszervezése fontos lenne a számunkra kedvező pályázati lehetőségek kihasználásával.

7. Bűnmegelőzési program, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A településen Bűnmegelőzési program nem készült. 2023-ban bűncselekményt elkövetett gyermekkorúról, illetve fiatalkorúról 1 esetben kaptunk jelzést. Az érintett gyermekek kapcsán a szükséges intézkedések megtörténtek, a családgondozás folyamatos a családokkal.

Az önkormányzat célja a közbiztonság megteremtése érdekében, hogy a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására. A bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.

8. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A települési önkormányzat és a civil szervezet közötti együttműködés sikeresnek mondható. A Gyermekétkeztetési alapítvány a tavalyi évben még biztosított tartós élelmiszert a 0-18 éves korú rászorult gyerekek számára.

Szolgálatunk folyamatosan együttműködik az **Igazgyöngy Alapítvánnyal**, akik a településen folyamatosan segítik a rászoruló gyermekeket, és azok családjait (élelmiszer-csomagok, ruha és háztartási berendezések osztása). Az Igazgyöngy Alapítvány több alkalommal segítette a családokat problémáik megoldásában (gyógyszerkiváltás, tüzelővásárlás).

A szervezet szerepet vállal az egészségügyi felvilágosításban (előadások meghívott vendégekkel, baba-mama klub), oktatás színvonalának emelésében (tanoda működtetése), környezetvédelemben, környezetszépítésében, szabadidő hasznos eltöltésében (kreatív üvegfestő, kézimunka műhely), kulturális programok (táncház, rendezvények) szervezésében. Az Igazgyöngy Alapítvány a mélyszegénységben élő családoknak nyújt segítséget. Munkát biztosít: biobrikett gyártás, kézműves tárgyak készítése, gyógynövénytermesztés és feldolgozás. Felvilágosító, életmódjavító foglalkozásokat, közösségfejlesztő programokat tart.

Átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2023. évi ellátásáról

TOLD

Működésére jellemző a stabilitás, állandó rendezvényeik vannak. Folyamatos kapcsolatban állnak az önkormányzattal, tárgyi eszközök biztosításával, helyiséghasználattal támogatja a szervezetet.

2023-ban egy családot segítettek szociális bérlakáshoz jutni, 1 gyermek lakhatását biztosítva ezáltal.

Told, 2024. február 19.